

[Handelsministeren.]

skeligt stillet over for et Forslag, hvorefter Bankrenten fikseres; men Regeringen kunde hverken principielt eller sagligt komme i nogen Art af Vanskeligheder herved. Regeringen havde intet imod at socialisere og kontrollere Bankvæsenet her i Landet. Jeg har intet imod at sætte Bankerne under Statens Tilsyn og Kontrol, tværtimod, og i samme Øjeblik det største Oppositionsparti, det tidligere borgerlige Regeringsparti, Venstre, stillede sig paa det Standpunkt, at Bankvirksomheden nu skulde sættes under Statens Kontrol, maatte man jo selysagt vente, at vi vilde gaa ind for at faa den stillede Opgave løst. At Venstre ikke har Magt til at løse Opgaven paa en tilfredsstillende Maade, det er jo en Sag for sig. Det har altsaa været Regeringens Opgave at sørge for, at Forslaget blev ændret. Det har været Regeringens Opgave at paavise, at det af Venstre stillede Forslag ikke kunde anvendes, som det var, men det principielle i Venstres Forslag har vi straks kunnet slutte os til, og det kan fornuftigvis kun forbavse eller forarge dem, der har levet i den Vildfarelse, at vi ikke vilde vedstaa vort Program med Hensyn til Ordningen af Pengevæsenet.

Det af Venstre stillede Forslag gaar ud paa, at den effektive Udlaansrente ikke maa overstige $5\frac{1}{2}$ pCt., saa længe Indlaansrenten er fikseret. Nu kan der jo ikke være nogen Tvivl om, at det praktisk vilde føre til, at adskillige Banker maatte sætte visse Udlaansrentesatser op. I adskillige Tilfælde er Udlaansrenten nemlig under $5\frac{1}{2}$ pCt., og da Maksimumsrenten her fastsættes til $5\frac{1}{2}$ pCt., og da Omkostningskontoen for Bankerne rækker stærkt op mod at tage hele Forskellen mellem de $3\frac{1}{2}$ pCt. Indlaansrente og de $5\frac{1}{2}$ pCt., der foreslaas som højeste Rente for Udlaan, saa maa de lavere Udlaansrentesatser fornuftigvis blive sat op. Det kan altsaa jævnt hen siges med Sikkerhed, at den foreslaaede Maksimalrente vil blive en Minimalrente som Følge af dette Forhold.

Hertil kommer, at den foreslaaede Begrænsning i Bankernes Renteberegning logisk maa føre til, at Bankerne vil vise Tilbageholdenhed over for alle de Laantagere, over for hvem Sikkerhedsspørgsmaalet har Betydning. Man vilde derfor ved Vedtagelsen af Forslaget, som Venstre har stillet, medvirke til at berøve en Del Mennesker deres Laanemuligheder eller tvinge dem til at skaffe en særlig Kaution igennem Kautionsforsikringer, en Forsikring, der ofte maa betales med meget betydelige Beløb. Man vilde i Virkeligheden med Venstres

Forslags Gennemførelse slet ikke hjælpe de Laantagere, som det virkelig gjaldt om at hjælpe.

Nu ser jeg meget vel, at Forslaget har en Tilføjelse, der vidner om, at Forslagsstillerne er blevet opmærksom paa Rigtigheden af, hvad jeg her fremfører. De har tilføjet, at hvor særlige Forhold maatte begrunde det, kan Ministeren for Handel og Industri gøre Undtagelser fra den Regel, at Udlaansrenten ikke maa overstige $5\frac{1}{2}$ pCt. Undtagelsen kan ske derved, at der fastsættes en Udlaansrente $\frac{1}{2}$ pCt. over højeste Indlaansrente i de paagældende Pengeinstitutter med Tillæg af den Procentsats, som Administrationsudgifterne har udgjort i det foregaaende Regnskabsaar. Jeg skulde vel sagtens takke for den Tillid, som gennem dette Forslag vises Handelsministeren, idet det her bestemmes, at han kan lade sit Skøn være afgørende for, om de $5\frac{1}{2}$ pCt. skal være gældende Udlaansrente, eller om Bestemmelsen om de $5\frac{1}{2}$ pCt. skal afløses af noget andet, men jeg maa sige, at jeg ikke ønsker at faa den foreslaaede Bemyndigelse.

Denne vil nemlig ikke kunne anvendes paa en blot nogenlunde tilfredsstillende Maade. For det første maa jeg nu spørge: Hvad forstaa man ved „særlige Forhold“? Jeg har ikke set nogen Motivering af Bestemmelsen, intet om, hvorledes jeg ved at undersøge de enkelte Tilfælde skulde komme til det Resultat, at der er „særlige Forhold“ til Stede, som gjorde det muligt for mig at gaa bort fra Govedregelen. Betyder Forslaget, at Ministeren selv skal skønne over, hvad man vil forstaa ved de „særlige Forhold“? Det maatte vel være saaledes, at det hele lagdes i Ministerens Haand, men i saa Fald kan der jo opstaa mangeartede Spørgsmaal til Administrationens Afgørelse, Spørgsmaal, som Administrationen næsten ikke er i Stand til at afgøre, i hvert Fald ikke med Vished for, at man ikke bagefter her i Rigsdagen bliver anklaget for at have handlet i Strid med Loven. Og skal man paa Forhaand, det vil sige straks, skønne over de enkelte Bankers Forhold, straks efter at Loven er vedtaget? Og hvorledes skulde det være muligt for Administrationen at komme til Klarhed over alle disse Spørgsmaal, der maatte opstaa, dersom Forslaget blev vedtaget inden for en blot nogenlunde rimelig Tid? Og kan man overhovedet skønne uden at have foretaget indgaaende Undersøgelser? Jeg tænker, at enhver vil sige, at det kan man ikke. Men man vil jo kun sabotere Bestemmelsen ved i Uger og Maaneder at „undersøge“ det Forhold, hvorom